

Posamezna številka:

1 krono.

"TABOR" izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri z da. umom naslednjega dne ter stane celotno 180 K., polletno 90 K., celoletno 45 K., mesečno 15 K. Inzerati po dogovoru. Pri večkratni objavi popust.

Narod. se pri upravi "TABORA", MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

POŠTNINA PAVŠALIRANA

TABOR

Posamezna številka:

1 krono.

UREDNISTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nadstropje. Telefon Interurb. št. 276. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritličje, desno. Telefon št. 24. ŠHS poštnoštevnica račun št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne odziva. — Rokopis se ne vrača.

Leto: II.

Maribor, četrtek 6. januarja 1921

Številka: 4.

Važen sporazum med demokrati in radikalci.

Splošna železničarska stavka v Avstriji. — Rudarska stavka. — Romunija mobilizira.

Nova razdelitev.

Maribor, 5. januarja.

Komisija ministrstva konstituante za razdelitev naše države v okrožja je pričela poslovati ter bo s predelimi gotova najbrže še predno se zopet sestane konstituanta k novemu zasedanju. Delo te komisije se vrši na podlagi Markovičevega ustavnega načrta, ki določa, da se vsa naša država razdeli v čisto nova upravna okrožja brez ozira na brezpomembne stare zgodovinske deželne meje, ki so bile nekoč, pa so deloma tudi še danes največja nesreča za zedinjenje in zblizanje naših plemen. Dosedanje deželne meje niso delile le Slovence od Hrvatov in teh od Srbov, nego tudi dele enega in istega plemena. Tako so včasih dajali tujcem celo povod, da niso delili našega jugoslovenskega naroda le v Slovence, Hrvate in Srbe, ampak celo v Kranjce, Stajerce, Primorce, Hrvate, Dalmatince, Bosance, Srbe, Crnogorce itd. ter smatrali vse te za samostojne narode ne pa za en sam narod z enim samim jezikom in eno samo krvjo. Pa ne samo tujci, celo sami med seboj smo so smatrali skoro kot različni posebni in samostojni narodi.

Borba proti razdelbi našega ozemlja v dežele z ostrimi deželnimi mejami je bila pod staro avstro-ogrsko vladavino skoro nemogoča, če ne že ravno to, pa gotovo popolnoma brezuspešna. Tlačitelji na Dunaju in v Budimpešti, ki jih je vodilo pri vsem početju in nehanju samo znano imperijalistično geslo „Divide et impera“ so vedeli, kaj pomenijo to meje. Vedeli so, da smo šibki ter da nas je mogoče obvladati in vladati le, ako smo deljeni.

Antun Ivanović:

Srbski Božič.

Ako res od srca želimo, da vzljubimo cel svoj narod, je treba, da najprej spoznamo vse njegove dele, ker to, česar človek ne pozna, tudi nikoli ne more ljubiti. To mi je dalo tudi vzpodbudo, da napisem teh par vrstic, s katerimi seznanim naše meščanstvo z običaji naših pravoslavni bratov, ki slave 7. t. m. prvič v jugoslovenskem Mariboru med slovenskimi brati svoj srbski Božič.

Božični obredi počenja na predvečer Božiča samega na t. zv. badnji dan. Popoldan tega dne odide družina v bližnji gozd po „badnjak“, dočim poskrbita gospodar in gospodinja doma za vse priprave za veliki praznik. Prepevajoč vse pesmi, spremljane po guslarju, vsečejo v gozdu panj, ki se imenuje „badnjak“. Da prihodnje leto polje bolje obrodi, se ta „badnjak“ polije z vinom ter potrosi z žitom. Badnjak se potem istotako s premiljanjem pesmi prepelje v selo.

Krog pete ure popoldan se zberejo oni, ki so ostali doma z gospodarjem in gospodinja na čelu, da sprejmejo one, ki so odšli po badnjak. Ko prispe vesela družba do doma, prenese „badnjak“

Radi tega je danes popolnoma umevno, da bo vsak resničen prijatelj edinstva in močne države med prvimi svojimi željami gojil željo po odstranitvi teh žalostnih ostankov našega suženstva. Demokratska stranka je bila vedno prva pri delu za zedinjenje našega naroda in je tudi sedaj prva pri delu za utrditev naše narodne države, za to je umevno, da se je postavila prva v boj proti tem starim deželnim mejam ter pristala takoj na Markovičev načrt, da se dosežanje deželne meje odstranijo in da se naša država razdeli čisto na novo. Istotako so se temu načrtu pridružile tudi druge stranke, ki jim je res pri srcu procvit in dobrobit naše države. Proti so se postavili samo oni, ki jim je prvo in zadnje le korist lastne stranke in njenega koritarstva.

V boju proti Markovičevemu načrtu o novi razdelitvi naše države prednjačijo naši slovenski klerikalci, ki se z vso strastjo bojujejo za to, da ostane slovensko ozemlje oddeljeno od ostale države z neprehodno samoupravno mejo. Vzrok za to njihovo zagovarjanje take meje je jasen — upajo pač še vedno, da se jim bo posrečilo v tako zaplankani Sloveniji zopet pridobiti premoč in vso vlado, kakor so jo imeli za časa Sušteršiča v mali kranjski deželi. Za meje in proti novi razdelitvi so dalje tudi hrvatski zajedničarji. Njih vodi pri tem v prvi vrsti sovraštvo do Srbov. Isto stališče zavzemajo tudi Radičevci in tudi nje vodi pri tem le sovraštvo do Srbov. Vse ostale stranke pa so več ali manj za novo razdelitev.

Stališče posameznih strank pro in contra novi razdelitvi je tako silno značilno. Ako resimiramo celoto, vidimo torej, da nimajo stare meje niti enega

hišo, prepevajoč pri tem božično pesem „Roždestvo Kristovo“. Gospodar poseže sam v pesem, prime „badnjak“ ter ga odnese v hišo, kjer ga postavi na ognjišče. Pri tem ponovi trikrat omenjeno pesem, „ker do trikrat Bog pomaga“.

Ko se „badnjak“ zažge, gleda gospodar, koliko isker odleti ter po tem prorokuje, koliko bo v družini porodov in kako se bo razmnožila živina. Čimveč isker, temvečji bo prirastek, temvečja bo sreča.

Krog sedme ure vzame gospodinja povese slame, a otroci se oprimejo najprej njene obleke, a potem eden drugega. Gospodinja odide na to po vseh prostorih, trošeč slamo ter kliče: „kvok, kvok“, a otroci ji slede s klici: „piju, pij“.

Za tem sledi večerja, ki sestoji iz samih postnih jedi. Na mizi stoji košara s slamo, a na slami se nahajajo orehi, smokve, slive, bruske, jabolka, lešniki in bonboni. Sredi mize pa stoji škodeljica z medom in belo čebulo. Poleg tega se nahaja na mizi tudi „božični kolač“ ter „božična sveča“, postavljena v škodeljico polno žita.

Ko moli gospodar „Oče naš“, ga vsi ostali pobožno spremljajo. Za tem da gospodar znamenje in vsi posejajo za

zagovornika, ki bi jih zagovarjal iz čistih, ali vsaj narodnih ali pa državnih interesov. Tako je torej ta predlog razdelil stranke v dve skupini in kakor zdrave ovce oddeljene od garjevih, stoje na eni strani združeni vsi prijatelji države in naroda, na drugi strani pa prijatelji lastne stranke in samo lastnih egoističnih koristi. Vendar pa je drugih primeroma jako malo, kajti v konstituenti imajo stranke, ki so za novo razdelitev tričetrtinsko večino nad onimi, ki so za stare deželne meje.

Radi tega je nedvomno, da delo komisije ministrstva konstituante za novo razdelitev naše države v upravna okrožja ne bo zaman ter da bo tozadeven Markovičev ustavni načrt gotovo z veliko večino sprejet. To pa bo moral pozdraviti vsak pravi Jugosloven z odkritim veseljem, kajti s starimi deželnimi mejami bo padlo mnogo, kar nas je doslej delilo, brate enega jezika in ene krvi.

Protest primorskih Jugoslovenov proti rapalskemu paktu.

Jugoslovenski zastopniki krajev, ki pripadajo po rapalskem dogovoru kraljevini Italiji, so sklenili na svojem sestanku v Beogradu naslednjo resolucijo, ki je bila odposlana naši vladi v Beogradu, vsem malim in velikim zavezniškim državam, vladam nevtralnih evropskih držav, veleposlaniški konferenci v Parizu in Ligi narodov v Ženevi:

1. Že v začetku svetovne vojne so razglasile antantne države, h katerim je pristopila pozneje tudi Italija, da je glavni cilj vojne zaščita in osvobodjenje malih narodov. Predsednik Wilson je uvrstil med tem programom ozir. izjavo

mizo ter večerjajo. Po večerji vzame gospodar iz košare štiri orehe in jabolka ter jih pomeče v vse štiri kote sobe v nalašč za to prirejena gnezda, govoreč: „Vo imja Oca i Sina i Svatoga Duha, Amin!“ Na to vzame kos čebule, jo pomoči v med ter poje na svoje zdravje in na zdravje svojega doma. To store tudi ostali člani družine.

Pri ognjišču, kjer gori badnjak, se celo noč pripoveduje pravljice, pije kava ter igra. Na ta dan se je shajala srbska družina tudi v stoletjih turškega suženstva, da očuva vero očetov ter da neguje narodno tradicijo. „Božiču se veseli i ptica u gori, riba u vodi!“

Ko „badnjak“ pregori, se shranijo ostanki še za naslednji dan. To noč se gre tudi k polnočnici ter se obiščejo sosede. Kdor pride naslednje jutro prvi v hišo, se zove, naj bo kdorkoli „polajajnik“. Ako je mladenič, potem je veliko veselje, če pa je žena, je to manjše veselje. Istotako pa odločuje tudi starost „polajajnika“. Stara baba n. pr. nosi nesrečo. Gospodar vrže že krog tretje ure na ognjišče kos novca ter začara tleči „badnjak“, ter pri tem pazi, koliko isker odleti. Na tem ognju se potem peče kava ter med.

Ali „bez večerice nema Božića“.

svoje točke, odobrene od vseh kulturnih narodov, ki so se nanašale pred vsem tudi na ureditev vzhodnih mejnih črt italijanske kraljevine po jasni narodopisni meji. V rimskem paktu z dne 10. aprila 1918 so sklenili zastopniki italijanskega in jugoslovenskega naroda, da se bo teritorialna vprašanja rešilo prijateljskim potom na osnovi narodnih načel in na podlagi samoodločbe narodov, vendar pa z obzirom na posebne interese obeh strank. Rimski pakt so oficijelno odobrili merodajni italijanski faktorji, a nato ga je pozdravila angleška vlada (z govorom Roberta Cecila v spodnji zbornici 22. maja 1918), vlada Zedinjenih ameriških držav (s pismom državnega tajnika Lausinga, odposlanim Jugoslovenskemu odboru 1. junija 1918) in končno sestane ministri predstnikov treh zavezniških sil, t. j. Francije, Italije in Anglije v Versaillesu 3. junija 1918.

2. Po dogovoru, ki se je vršil v Rapallu 12. nov. 1920 med jugoslovensko in italijansko vlado, pripade pod Italijo 600.000 narodnozavednih Jugoslovenov, kompaktno živečih na Goriškem, v Trstu in okolici, v Istri in v delih Kranjske in Dalmacije. Kakor da potrebuje to Italija za njeno jamstvo, akoravno je po številu prebivalstva trikrat, a po sili sredstev še nerazmerneje močnejša od Jugoslavije in nima po lastnih izjavah nikakih ofenzivnih nakan proti sosedom, je določena sedanja strateška meja med obema državama preko živega telesa jugoslovenskega naroda, ki prebiva nad 13 stoletij na obeh straneh Julijskih Alp. Prebivalstvu teh krajev se ni dala prilika, da svobodno in pravilno izjavi, kateri državi da hoče pripadati. Po tem dogovoru so imenovani kraji odsekani od vsakega prirodnega zaledja ter tako izročeni gospodarski, a tamkajšnji Jugo-

Zato se še istočasno prične peči na ražnju prašiča, okrog katerega se pleše prepeva ter strelja preko njega. „Božič je Božič, a pecivo mu je brat.“ Dočim meri najmlajši sin s pusko preko pečenke, vrti najspretnější pečenkar raženj, oče pa ponosno kaže na svoj naraščaj, dočim gleda ded z dopadanjem razžarela lica vnukov, svoje nade, kako poganjajo preko ognja težke izstrelke, čeprav se komaj drže v roki puško. Tako se tudi najmlajši že zgodaj pripravlja na to, da bode nekoč tudi on borilec „za krsf časni i slobodu zlatnu“.

Med tem je gotova tudi že kava ter medica, katero pokusi najprej „polajajnik“ na srečo in dolgo življenje gospodarja in njegove družine. Gospodar zadrži „polajajnika“ ta dan tudi pri obedu, da prisostvuje domačemu veselju. Pri obedu se postavi na mizo tudi pečeni prašič ter vse, kar premore hiša. „Nad Božičem Božića nema!“

Ko je obed pri kraju, prinese gospodinja na mizo pogačo, v kateri je zamešan dukat. Ta pogača se imenuje „česnica“. Od te pogače dobi vsakdo po en kos, en kos ostane celi hiši, a ostalo poselnikom in popotnikom. Ko lomijo pogače ugibajo, katerega bo doletela sreča, da bo dobil oni komad, v katerem se nahaja

sloveni tudi še narodni in kulturni propasti.

3. Po tem rapalskem ugovoru, na katerega je morala pristati jugoslovenska vlada le na pritisk položaja, se krši narodno načelo in pravica samoodločbe naroda in ni v nikakem skladu z danimi obljubami ter upropašča prebivalstvo dotičnih krajev, ki pripadejo pod Italijo. Zato ta pakt Jugoslovenci teh krajev ne morejo pripoznati, a mi podpisani, ki smo bili po njihovem pooblastilu poslani v narodno zastopstvo, kjer smo se pred in po zrušenju osrednjih sil borili za zedinjenje vsega našega naroda, svečano dvigamo najodločnejši protest proti rapalski pogodbi ter izjavljamo, da ne bode trajnega miru in zaželenega prijateljstva med Jugoslavijo in Italijo, dokler se užaljeni narod ne zadovolji z revizijo rapalske pogodbe.

Slede podpisi bivših narodnih zastopnikov, ki so v cesarskem in deželnem zboru bivše avstro-ogrske monarhije, kakor tudi v bivšem narodnem predstavništvu zastopali kraje, ki pripadejo po rapalskem paktu Italiji.

Notranja in zunanja politika.

* Naša vojna misija v Sofiji ukinjena. Po naredbi vojnega ministrstva je razpuščena naša vojna misija v Sofiji. Njene posle bo vodil odslej naš poslanik, ki bo odslej opravljal le posle mirovne dobe.

* Pustolovščine Take Jonesca. Iz Bukarešte javljajo: Na konferenci v Spaaji je izjavil Take Jonescu, da bi bila njegova država po potrebi pripravljena, poslati eno ali dve diviziji kot ojačenje angleških in grških čet v Carigrad in v Dardanele. Na sejah zvezenarodov v Zenevi je Romunija večkrat izjavila, da je pripravljena, poslati v Armenijo ekspedicijski voj 40.000 mož. Politični krogi v Romuniji tega ne pozdravljajo. Opozicija proti Take Jonescu raste od dne do dne. Večina politikov se je izjavila proti temu, da bi se rumunske čete uporabljale zunaj Besarabije.

* Ameriški predlog o ustanovitvi nove zveze narodov. „Petit Parisien“ poroča o osnovi ameriškega predloga radi ustanovitve nove zveze narodov: Vsak kontinent naj bi imel politično in juridično samostojnost v vseh spornih vprašanjih, ki se omejujejo na kontinent; samo v vprašanjih, ki bi zanimalo ves svet, naj bi kontinenti sodelovali. Mednarodni spori splošne vrste, kakor tudi oni, ki ogrožajo svetovni mir, naj se razsodijo na mednarodnem sodišču, ki bi bil sličen haškemu sodnemu dvoru in kjer bi bile vse države zastopane.

dukat. Oni, ki ga dobi, ga čuva celo leto kot amant, znak, ki mu prinese srečo. Največje pa je veselje tedaj, če dukač ne najde kak poedini član, ampak ostane v komadu, ki je namenjen čeli hiši. V tem slučaju čuva ta komad gospodar skozi celo leto. Ko odhaja „položajnik“, ga obdaruje gospodar z denarjem, a gospodinja z drugim.

Tekom treh božičnih dni se niti soba, niti miza ne pospravi. Kdor pride te dni v hišo, je dobrodošel gost. Bolje je, da selo prepadne, nega u selu običaj.

Prasičja glava se shrani za Novo leto, „Mali Božič“.

Častniki in vojak mariborske garnizije, ki so pravoslavne vere, bodo istakotako svečano proslavili svoj Božič. Po starem narodnem običaju bodo tudi oni popoldan 6. t. m. prinesli badnjake za vse tukajšnje čete. Za to proslavo bo formirana povorka na dvorišču artiljerijske podčastniške šole, ki krene ob 14. uri

Vprašanja, ki bi se nanašala le na en kontinent ali gotovo ozemlje, naj bi se obravnavala od kake politične ali juristične korporacije, ki bi zastopala dotična sporna ozemlja. Države tujih kontinentov bi sodelovale posredovalno. Korporacija naj bi sklenila gotova jamstva za izvršitev svoje razsodbe moralnega, političnega ali gospodarskega značaja in naj bi se šele takrat uporabljalo oboroženo sile, ako bi se dvomilo, ali spada to sporno vprašanje v delokrog korporacije ter izročilo ta konflikt razsodbi svetovnega sodnega dvora.

* Anarhistični nemiri na Španskem. Iz Seville in Cadixa se poroča o bombnih atentatih. Zrtev ni bilo. V Barceloni pa je bil aretiran znani sindikalist Antonio Rueda. V njegovem stanovanju se je našlo ročne granat, avtomatične puške in municijo. Tudi v Belbao so se izvršili razni anarhistični napadi, ki so stali več žrtev.

* Množina antanti oddanega nemškega orožja. Po neki izjavi maršala Focha o razorožitvi Nemčije je slednja izročila antanti do sedaj: 41.000 topov, 30.000 še neizgotovljenih topovskih cevi, 163 milijonov strojnic, 268 milijonov ročnih granat, 25.000 letalskih motorjev, 16.000 letal, vse podmornike in skoraj celo vojno mornarico.

* Konec sporov na Irskem? V Carriku na Irskem so se vršile na Silvestrovo pobratimije med vojaštvom garnizije in prebivalstvom. Generalni tajnik sir Hamar Greenwood je izjavil v nekem pogovoru s časnikarji, da je prepričan, da ne bodeta po 6 mesecih oba parlamenta samo izvoljena, temveč tudi skupno delovala.

* Plebiscit v Gornji Šleziji sredi marca. Kakor poroča „Bresslauer Zeitung“ je sestavila mednarodna komisija v Opolju reglement za ljudsko glasovanje v Gornji Šleziji, po katerem se izvrši plebiscit sredi marca.

* Nadaljevanje angleškega terorja na Irskem. Radi napadov na policijo v Middletonu (grofovina Coork) se je zapalilo na povelje vojaškega guvernerja več hiš v bližini dotičnega kraja, ker so prebivalci vedeli za napad, pa niso tega sporočili policiji.

* Pogodba med Rusijo in Ukrajino. Zadnje dni pretečenega tedna se je podpisala pogodba med Rusijo in Ukrajino, v kateri si pripoznata obe državi vzajemno neodvisnost in končno vojaško in gospodarsko zvezo.

Dnevna kronika.

— Pogreb Koste Stojanovića se je vršil v torek od 10. do 14. ure na najslavesnejši način. Pogreba so se udeležile nepregledne množice ljudstva. Tr-

v park Vojne realke, kjer se bodo sekali badnjaki. Na to bo povorka z godbo, trobentači, barjaktarjem (zastavonošo), čutardžijo (čutaronoscem) vozovi s častniškimi damami, častniki in konjeniki odpeljala badnjake na vozu zapreženem s šestimi belci po Frankopanski ulici preko državnega mostu, Gosposke ulice ter Aleksandrove ceste 45 polku v Mějsko vojašnico; od tu dalje preko Tattenbachove ulice, državnega mostu in Tržaške ceste 4 tezkemu artiljerijskemu polku ter dalje po Stritarjevi ulici artiljerijski podčastniki šoli ter končno po Frankopanski ulici Vojni realki, kjer bo razglas.

„Običaji od starine, ščit su jaki domovine!“

Bratom pravoslavne vere želimo srčni „Hristos se rodi“, uverjeni, da nam istakotako srčno odzdravijo z „Na istino se rodi!“

govine so bile zaprte. V uradih se dopoldan ni delalo. Hiše, koder je šel mrtvaški sprevod, so bile odete v črne zastave, po oknih pa so gorele svetilke zavite v flor. Krsto so iz hiše na voz prenesli aktivni ministri, nakar je krenil sprevod v Sahorno cerkev. V cerkev so nesli krsto poslanci. Pred altarjem je čakal regent Aleksander s princeso Jelano. Obrede je izvršil patrijarh Dimitrije. Po obredih sta ob krsti govorila ministra demokrat Drašković ter radikalec Uzunović. Krsto so nato odnesli nazaj na voz generalni direktorji finančnega ministrstva, nakar se je razvil sprevod. Spreveda se je udeležilo vse, ministri, poslanci, generali, častniki, duhovščina, vojaštvo, profesorji, dijaki, društva itd. Pred univerzo je govoril prof. Milenković. Na Terazijah se je poslovil od pokojnika dr. Voja Marinković v imenu demokratske stranke ter poslanec Radojčić v imenu konstituant. Na pokopališče je prispel sprevod komaj ob 14. uri. Krsto so nesli do groba vseučiliški in srednješolski profesorji. Ob odprtem grobu je govoril končno še načelnik finančnega ministrstva Dučić. Takih pogrebov je tudi Beograd videl še malo.

— „Castna izjema“. Vsem tistim, ki so v nepoznanja prave klerikalne duše tudi profesorja dr. Jerovška šteli med častne izjeme, svetujemo, naj prečitajo njegovo izjavo v zadnji „Straži“. Nam se stidi teologa dr. Jerovškove „svinje in lumpe“ v izvirniku prenašati v „Tabor“. Pribijemo ponovno in odločno, da je Zebot na večer 13. oktobra svojo denunciacijo telefonično sporočil na policijski komisariat in da se je pri tem skliceval na poleg telefona št. 376 stoječega dr. Jerovška. Če se je tudi gleda tega svojega pristaša lagal, naj se dr. Jerovšek pri Zebotu zahvali. Sicer pa bosta imela oba priliko, da se bo Zebotovo obrekovanje na verodostojen način in na primernem mestu dokazovalo in — plačalo po zaslužku.

— Komunisti sovražijo korupcijo. Komunisti imajo srce za malega, trpečega človeka in komunisti potrjujejo vse te in še nebroj drugih čednih lastnosti s svojim lastnim vzgledom in dejanjem. Tak vzgled nam je dal profesor Favaj. Mi smo se že iz vsega početka čudili čemu se g. profesor tako vrolo zanima za stanovanjski urad v Mariboru, da si je izprosil kot profesor dopust, samo da se posveti vodstvu stanovanjskega urada. Tu je imel priliko se prepričati, koliko revežev proletarcev še danes prežbuje po živinskih vagonih, dočim se verižniki in milijonarji šopirijo po udobnih stanovanjih. Ko je veliko krščanski socialist dr. Juvan, ki je pred g. Favajem sprevidel isto krivico in jo še — bolj utrdil, lepega dne tihoma spregel svojo predsedniško čast, je njegove posle začasno prevzel profesor Favaj; vlačila sama mu je dala priliko, da se pokaže praktično kot apostol komunizma. In g. profesor je to takoj pokazal. V Gregorčičevi ul., če se ne motimo št. 6, je bilo izpraznjeno stanovanje, ker se je podjetje „Vedež“ preselilo v Slovensko ulico. G. profesor, ki se je med tem prepričal, koliko revežev hrepeneče čaka na človeku podobno podstreho, se je ob tej ugodni priliki odprlo celo komunistično srce, pa je to prazno stanovanje nakazal — komunistični stranki za — pisarno! In ta velikodušen socialen recte komunističen čin je g. profesor kot predsednik stanovanjske komisije in kot komunist izvršil brez vsake vednosti ostalih članov komisije. Se je pač ravnal po sv. pisemskem vzgledu: naj ne ve levica, kar podari desnica. Ampak svet, ki ni tako komunističen, je od sile nehvaležen. Slišimo namreč, da bo to Favajevovo novoletno darilo od pristojne oblasti primerno zavrnjeno in da dobi dotično stanovanje kdo, ki je še bolj potreben, kakor je slavno predsedstvo komunistične stranke v Mariboru.

— Prekmurški kmetijski in delavski kongres, o katerem smo včeraj poročali, da se vrši v Dolnji Lendavi v Prekmurju, je čisto navaden klerikalen strankarski shod, o katerem bi gotovo ne bili poročali, da smo znali za ljudi, ki se skrivajo pod to firmo. Toda, ker smo to vest dobili od dopisnega urada,

torej uradno, niti slutili nismo, da gre tu za nesramno mistifikacijo nas in javnosti. Ker nam še ni znano, ali je dopisni urad vedel, da je to sleparija ali ne, še za danes vzdržujemo vsake kritike, zahtevamo pa, da nam dopisni urad to zadevo nemudoma pojasni.

— Jugoslovenska Matica v Mariboru pozdravi danes, v četrtek naše brate Srbe, ko bodo po narodni šegi z izprevodom po mestu praznovali svoj Badnjak, ter jim bo po svojem predsedniku prof. Ribariću voščila na Glavnem trgu srečen Božič. Pozivamo Matičarje, naj se udeležijo pozdrava in pridejo ob 14. uri popoldne na Glavni trg, Odbor Jugoslovenske Maticе.

— Našim rojakom iz neodrešene domovine. Danes, v četrtek praznujejo Srbi svoj Badnjak-Božični praznik po narodni šegi z obhodom po mestu. Pozivamo vse naše sorojake iz neodrešene domovine, da se udeležijo tega izprevoda. Zberite se na Glavnem trgu danes, v četrtek ob 14. uri popoldne v lastni skupini. Okrajni odbor narodnega sveta za neodrešeno domovino.

— Za Jugoslovensko Matico, podružnico v Mariboru je daroval gospod dr. Valentin Boštjančič, odvetnik v Mariboru, znesek 50 K za novoletno darilo in se tako prvi odzval pozivu osrednjega odbora J. M. Naj bi našel mnogo vrednih posnemovalcev! Za odkup od novoletnih voščil je daroval gospod Albin Novak trgovec v Mariboru, Koroška cesta, znesek 100 K. Darovalec je begunec in mu je bila ob nemškem vpadu uničena vsa imovina. Odbor priporoča imenovanega kot zavednega rodoljuba mariborskemu občinstvu, davarovalcema pa izreka svojo iskreno zahvalo.

— Ministrstvo za prehrano in obnovo dežel je z odločbo z dne 18. decembra 1920, št. J. 16.161 dovolilo sladkornim tovarnam v Osijeku, Novem Vrbasu, Crvenki, Veliku Bečkereku in Pelmoništru, da smejo brez posebne dovolitve imenovanega ministrstva prodati sladkor trgovcem in sicer vsaka tovarna po 100.000 kg. Posamezni trgovec ne more dobiti več, kakor 500 sladkorja in je dolžan ga prodajati porabnikom kvečjemu za 4 K dražje od tovarniške prodajne cene. Pri nakupu sladkorja se morajo trgovci izkazati s potrdilom, da so zadostili davčni dolžnosti v prejšnjem letu.

— Gospodarsko društvo na delu. Mitrovska „Srbija“ prinaša pod gornjim naslovom naslednjo notico, ki jasno karakterizira delovanje tega „Gospodarskega društva“: Deželna vlada v Zagrebu je nakazala Gospodarskemu društvu večje množine sladkorja, da razdeli med meščanstvo in uradnike; za slednje po ceni 36 kron, privatnikom pa po 50 kron. Potemtakem bi imelo meščanstvo naplačati, kar je bilo uradnikom premalo zaračunjeno. Gospodarsko društvo je pa bilo mnjenja, da ni pravilno drugo osladi, sebe pa oskubiti, zato je stavilo ceno za uradnike 50 kron, za privatnike pa 58 kron. V Mitrovico sta dospela dva vagona, t. j. 20.000 kg. Ako bi se razdelil sladkor po naredbi vlade, bi se kalkuliralo sledeče: Uradništvo 4000 kg po 36 K je 144.000 K, ostalo meščanstvo 15.000 kg po 50 K je 750.000 K, toraj skupno 894.000 K. Ako pa računamo po njihovi ceni, ki so jo sami določili, prejmejo skupno 1.070.000 K. Kam je delo Gospodarsko društvo 176.000 K, ki jo je zaslužilo pri tej sladkorni „kupčiji“? Toda spekulacije pa se vrše gotovo tudi še kod drugod v naši državi.

— Izredni občni zbor „Društva jugoslov. novinarjev v Ljubljani“ se vrši v nedeljo, 16. januarja 1921 ob 10. uri v posebni sobi kavarne „Zvezda“ v Ljubljani.

— Slovensko obrtno društvo v Mariboru prosi vse one, svoje člane, ki so se pritoževali na zadnjem občnem zboru čez stanovanjski urad, a še do danes niso vložili pismenih in z dokazi podkrepjenih pritožb, da to nemudoma store najkasneje do 10. t. m. da se odpošljejo na merodajno mesto, kjer se bo obenem tudi prosilo, da se dovoli društvu, da dobi pri naši stanovanjski komisiji lastnega zastopnika.

— Opozariamo na današnji podfistek „Srbski Božič“, ker se nahaja v njem tudi program za predstoječo proslavo v Mariboru.

— Docent dr. Matko ordinira samo do vstevši 10. t. m., nakar odpotuje zopet v Prago.

— Civilni zakon pred mariborskim okrajnim glavarjem sta 3. l. sklenila gospod Karel Pestevšek, policijski komisar, dodeljen drž. policiji v Mariboru in gospa Franciška Strube roj. Ružička.

— Slovanska Citalnica ima svoj občni zbor v petek 7. t. m. ob 20. uri v društvenih prostorih z običajnim dnevnim redom. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala.

— Prijava rezervnih častnikov. Rok za prijavo rezervnih častnikov za sprejemanje v našo armado je vojno ministrstvo podaljšalo do dne 1. februarja t. l.

— Za one, ki hočejo v Ameriko. Beograjski ameriški poslanik je obvestil ministrstvo za notranje stvari, da je prejel od svoje vlade tole brzojavno obvestilo: Mnogo tujih podankov hodi v Kanado, da bi od tam odšli v Zedinjene države, in sicer brez predhodnega vizuma potnih listov po pristojnem konzulatu. Prosim Vas, da v časopisju objavite naredbo, da se more vizum potnih listov za Zedinjene države nabaviti samo v oni državi, kjer lasnik potnega lista prebiva in da se ta vizum ne bo dal pri konzulatih drugih držav.

— Društvo jugoslovenskih poštних tiskalcev v Mariboru priredi dne 1. februarja t. l. ob 20. uri veselico s šotori in plesom v obsegu kakor lani v zornih prostorih Oficirskega doma. Svira vojaška godba. Čisti dobiček je namenjen v dobrodelne namene društva. Odbor.

— Temni elementi. Pod tem naslovom izide v prihodnji številki „Tabor“ zadnje, zelo zanimivo poročilo iz zaključka porotnih razprav. Poročilo opisuje dva velika, drzna vloga v vojaško blagajno v domobranski vojašnici, kjer so vlomilci na zviti način odnesli velike svote denarja.

— Roman na vešala obsojene. Opozariamo na zanimivo porotno poročilo, ki je priobčujemo pod naslovom „Strašen konec rodbinskega romana“. Poročilo na kratko skicira življenje in trpljenje Ane, Trančar, ki je bila radi umora svojega moža obsojena na vešala.

— Novi konak. Popravila na starem konaku v Beogradu se bodo pričela v nekoliko dneh in bo konak popolnoma popravljen do jeseni. Takoj potem se bo preselil vanj kralj Peter. Dela v novem dvoru se bodo nadaljevala. Niso še napravljene dekoracije, ker se pariski tvrdki, kateri je bilo delo oddano, ni posrečilo, da bi v smislu dogovora ustanovila v Beogradu svojo tovarno pohištva.

— Konec parobrodarske stavke v Beogradu. Med delavci parobrodne sindikata, ki so stajkali in med vodstvom parobrodne sindikata se je dosegel sporazum. Delavci so se povrnil na delo.

— Pes ga je vgriznil. Ko je v šilvestrovi noči prišel 16. letni ključavničarski vajenec mimo hiše št. 32 na Pobreški cesti, ga je nenadoma popadel pes Ivana Para ter ga vgriznil v koleno. Morali so ga obvezati.

— Stražnika sta hotela aretirati. V ponedeljek zvečer sta se nemurja 29-letni Pavel Feigl ter 29letni Franc Jermovšnik v pijanosti zaletavala na Grajskem trgu v mirne pasante, ki so govorili slovensko. Nekega Slovence sta nahučila celo z „windischer Trottel“. Ko jima je nastopil nasproti tjakaj dospeli stražnik, sta ga hotela aretirati, češ, da jima moli osebno svobodo. Seveda se je potem stvar tako zasukala, da je mesto tega stražnik aretiraj njiju ter ju odvedel na varno.

Kultura in umetnost.

— I. mariborske umetniške razstave se je zaključila dne 2. t. m. Razstavo, ki je bila odprta 25 dni, je posetilo 2555 oseb, od teh 759 vojakov in dijakov. Od 184 razstavljenih slik jih je bilo prodanih le 28 in to mapsih.

Slike so prodali Ljudmila Janoska, J. K. Janovsky, Tichare, Peteln, Baumgarten, Santljeva, Ceronini, Vokač in Cezziyevo. Stroški razstave znašajo skoro 30.000 K, dohodki pa 10.068 K. Za enkrat puščamo to poročilo brez komentarja.

Porotno sodišče.

Strašen konec rodbinskega romana.

Leta 1880. je bil v Pobrežju rojen otrok nezakonske matere, katerega so krstili na ime Ana. Otrok ni poznal očeta. Ko je tudi brez matere pod fujo streho nekoliko dorasel, so otroku povedali, kdo je njegova mati. In tedaj se je v drobnem srcu otroka instinktivno vzbudilo hrepenenje po materini ljubezni. A ko je mala Ana prišla pred obličje svoje matere, se je zgodilo, kar se redko dogaja: mati je svojega lastnega otroka zatajila in ga zapodila od sebe.

Taki otroci postanejo globokočutni, mehki napram tistim, ki jim kažejo mehko srca, trdi napram tistim, ki jim delajo krivico; deklice, ki niso poznale matere, postanejo najboljše matere.

S takim srcem, tako dušo, takim značajem najdemo Ano Trančar nad 30 let pozneje kot dekle na veleposestvu nemškega naseljence Friderika Scholla v St. Ilju. Ze kot nezakonska mati se je seznanila z delavcem Antonom Remerjem, s katerim je sklenila ožjo ljubimsko zvezo; živela sta več let kot mož in žena v razmerju, za katerega so dobri ljudje iznašli sloveče ime: koruzni zakon. Nista pa ta katoliški zločin storila prostovoljno. Remer je imel hudo bno ženo, s katero je potpel dolgo let, a ko je videl, da to presega njegove moči, je storil, kar v takem slučaju store tudi veliki in dobri katoličani: hodil je ločena pota ter živel z Ano Trančar v divjem zakonu.

Da sta bila srečna tudi v takem zakonu, to je potrdil Remer pod prisego. In storil je to kljub temu, da mu je ta njegova druga žena na vse zadnje pravzaprav vendarle postala — nezvesta. In to je bil pričetek strašnega konca tega romana. Nekega dne je v to srečo vpadel zli duh Jožefu Trančarju. Prijatelji in neprijatelji ga slikajo kot alkoholu popolnoma udanega surovega človeka. Tudi Trančar je bil oženjen. Toda po splošni sodbi ljudstva je Trančar svojo prvo ženo s svojo surovostjo spravil na oni svet; oni, ki so ta zakon pobližje poznali, so celo prepričani, da je Trančar svojo ženo naravnost ubil. Naj bo tako ali tako, Trančar je postal udovec, pri Schollu je dobil viničarijo, ki preživlja malo rodbino.

Zagledal se je v drugo ženo svojega tovariša Remerja in ona, da napravi konec večnem očitaniu o „koruznem“ in „divjem“ zakonu, se je otrokom na ljubo izneverila Remerju in postala po božji volji, cerkveni in človeški postavi prava žena Trančarjeva. Kot doto je Trančarjeva poleg pridnih rok prinesla v zakon še — štiri nezakonske otroke.

Trančar se je prekmalu navžil zakonske sreče. V njegovi duši so postali nezakonski otroci vica mržnje. In ko je tudi sam postal oče so se te vice spreminile naravnost v pekel zani, a še bolj za nesrečno ženo in otroke. Udal se je še bolj pijančevanju in ko je prihajal v takem stanju domov, tedaj se je navedno zgodilo, da je moralo pred izbruh njegove podivjanosti bežati iz hiše vse: žena in otroci, ki so se zatekli v vinograd, v gozd ali k dobri sosedom. Zverinske reči je počenjal z ženo, kadar se ji je približal kot mož z divjo strastjo zakonske pohote. Ali to, kako je uničil sad takega bližanja, ta pripoveda žena, podrobnosti ni hotela izriniti v svoj zagovor, čeprav ji je javni obtožitelj že vnaprej naslikal konec na vislicah.

Dve leti je trpela in prenašala ta pekel. Postal pa je ta pekel nevzdržljiv, odkar se je gospodar Scholla naveličal teh večnih skandalov in je Trančarju odpovedal viničarijo ter mu preskrbel drugega naslednika v osebi Andreja Kožuha. Mož je naravnost divjal, zapravljaj vse v pijači; ženo trpinčil in nazadje ga je objela še strast ljubosumnosti. Vpričo otrok ni imel za ženo nobe-

nega drugega imena več kakor prokleta k...a.

In tako je prišlo do usodepolnega dne, nedelje 5. septembra, ko bi imel novi viničar Kožuh prevzeti viničarijo. V soboto zvečer je prekipelo vse trpljenje dveh let do vrhunca, ko je razjarjeni mož v svoji pijanosti z bikovko pretepaval svojo ženo. Tedaj je trpljenje in potrpljenje v njej se uprlo do sklepa: konec! Zjutraj v nedeljo je šla z bikovko k orožniški postaji ter povedala, da ker drugače ne gre, se ga bo ubrnila z bikovko. Orožniki so ji to seveda odsvetovali ter ji priporočali naj se pusti sodno ločiti. Na potu domov je srečala Avgusta Egerja, kateremu je po tožila svoj čup, češ, ne kaže ji drugega, da ubije moža, a sama se vrže pod vlak. Eger ni smatral resno ne eno, ne drugo. Krog polдне pride mož pijan domov v družbi novega viničarja Kožuha, ki si je prišel ogledat viničarijo. Ko se je po ogledu mož hotel zopet odstraniti, ga je pozvala naj ostane doma. In tu se je zgodilo nekaj strašnega, nekaj, česar tudi porotna razprava ni mogla prav pojasniti. Ona trdi, da je mož se opotekal proti nji po stopnicah z nožem v roki grozeč, po ušesih ji je zašumela moževa grožnja kratko pred tem dogodkom, da bo namreč dva otroka pomoril; udarila ga je s pestjo po glavi; on se je zgrudil preko stopnic in obležal. Ona je šla med tem v hišo, vzela debel velik kol prišla do na tleh ležečega moža in ga pričela s kolom po glavi obdelavati v nezavednosti kaj dela in kako bo to končalo. Več ko je videla krvi iz razbite moževe lobanje pred seboj, huje je udrihala... „Zdaj mi ne boš mogel več škodovati, moja kri še živi tvoja ne več“... Grozno delo je bilo storjeno, mož je obležal mrtev. A njegov naslednik Kožuh, je vse to gledal na licu mesta, gledal, ne da bi se bil ojunatil že pri prvem udarcu in rekel: žena stoj, dovolj je!

Ko se je iz tega groznega duševnega stanja iztreznila, je šla in se sama ovadila orožnikom. Obtožena je bila v prvi vrsti radi umora. Njej določeni zagovornik dr. Mravlagg se za njo ni brigal. V zadnjem trenutku šele je moral zagovorništvu prevzeti dr. Hojnik, kateremu ni bilo mogoče v obrambo obtoženke pripraviti vse, kar specijelno tak slučaj zahteva. Zdravniška izvedenica sta že med razpravo izpovedala, da je škoda se opirati na duševno zmedenost, ker da je žena duševno normalna in popolnoma odgovorna za svoje dejanje.

Tako je imel javni obtožitelj lahko stališče, napram kateremu se je zagovornik v pomanjkanju razbremenilnega materiala zamaš trudil dokazati, da gre tu samo za uboj in ne za umor.

Med porotniki so bili samo štirje, ki dejanja niso smatrali za umor, torej je bilo glavno vprašanje za umor z osmimi glasovi potrjeno.

Med smirno tišino v dvorani je predsednik senata sod. svet. Pichler razglasil smrtno obsodbo na vešala.

Nesrečnica mora mlado življenje, ki ga nosi pod srcem, še preje spraviti na ta grešni svet, potem šele, če ne bode pomiloščena — jo spravi rabelj na oni svet.

Kaj bo z nesrečnimi otroci, ki brez matere begajo po svetu, na to najbrže nihče ne misli.

Najnovejša poročila.

Važen sporazum v vladi.

Beograd, 5. januarja. Na včerajšnjem in današnjem dopoldanskem zborovanju ministrskega sveta je bil sprejet Markovičev ustavni načrt skoro brez pridržka. Radikalci so nastopili proti avtonomizmu in federalizmu skoro se bolj ostro nego demokrati. Vlada se tudi popolnoma strinja z nameravano novo razdelitvijo države. Dosegel se je tudi sporazum glede vprašanja eno ali dvodomnega sistema. V tej točki je zmagal demokratiški predlog za eno zbornico brez senata. Poleg tega se je sprejelo še več drugih točk.

Pred splošno železničarsko stavko v Avstriji.

DKU. Gradec, 4. jan. Promet počiva na progah Gradec — Bruck — Leoben — Vordernberg, Gradec — Spilje — Radgona in Cradec — Wies — Gradec — Köflach. Nameščenci državne železnice razven uradnikov so sklenili, da se pridružijo stavki južnih železničarjev. Tudi brnški železničarji so se priključili stavki. Dunajsko-novomeščani so se izjavili solidarnim in bodo jutri sklicali sejo vseh zaupnikov v Mürrzusschlag, kjer bo padla odločitev.

DKU Gradec, 4. januarja. Pri mnogobrojnem zborovanju državnih in južnih železničarjev se je sklenilo, da se prične o polnoči z prevozom živil za dobo 48 ur. Osební promet ostane še nadalje ukinjen. Tudi na progi Bruck — Leoben ne vozijo vlaki. Ob 20. uri se bo sprejel zadnji vlak državne proge na tukajšnjem kolodvoru, nakar se ustavi promet tudi na državni progi. V nekem komisijskem vlaku so se odpeljali zastopniki stavkeinega vodstva ob 20. uri k pogajanjem na Dunaj.

DKU Dunaj, 5. jan. Zaupniki Južnih železnice na Dunaju so imeli včeraj zvečer zborovanje, na katerem so izjavili svojo solidarnost s stavkajočimi, vendar bodo počakali s splošno stavko še do plenarne seje, ki se bo vršila v petek. Jutri se vrši v Brucku konferenca vseh zaupnikov južnih železničarjev. Mürrzus-schlagčani so izjavili, da bodo delovali popolnoma v duhu dunajskih zaupnikov.

Premogarska stavka.

Ljubljana, 5. januarja. Ker vsa posvetovanja in pogajanja med Trboveljsko družbo in premogarji niso imela nikakega vspeha je deželna vlada opolnomočena po centralni vladi dala obema strankama ultimatum. Delavstvo se mora danes vrniti na delo, družba pa mora povečati dosedanje mezde za 25%, ter pride njeno delovanje pod vladno kontrolo. Ako se ta ultimatum ne bi sprejel, bi vlada posegla po skrajnih sredstvih, ki so ji na razpolago, da napravi končno red.

Ljubljana, 5. januarja. Iz Trbovelj poročajo, da se delavci kljub ultimatu danes niso vrnili na delo. Vrše se ves dan posvetovanja voditeljev. Kaj bo vlada ukrenila zaenkrat še ni znano.

Romunija mobilizira?

DKU Pariz, 3. januarja. (Havas.) „Liberté“ objavlja z rezervo depešo iz Bukarešte, po kateri bo vlada z ozirom na resen položaj radi koncentracije precejšnjih boljševiških čet na meji Besarabije vpoklicala pod orožje letnike 1913/14 in 15. Poleg tega se bodemo militarizirali tudi železničarji.

Izvolitev novega reškega guvernerja.

DKU Rim, 3. januarja. (Stefani.) Po vesteh listov iz Reke je občinski svet izvolil Grossicha za reškega guvernerja ter potrdil opatijsko pogodbo.

Vprašanje naslednika K. Stojanovića.

LDU Beograd, 4. jan. Demokratski klub je pozval Vojo Veljkovića, naj se udeleži seje demokratskega kluba, na kateri naj bi se razpravljalo o določitvi naslednika finančnega ministra. Voja Veljković pa iz neznanih razlogov ni prišel k seji. Vprašanje finančnega ministra se bo reševalo po pravoslavnih božičnih praznikih, ko dospejo vsi poslanci v Beograd.

Zveza med Srbijo in Grško.

LDU Beograd, 4. januarja. V parlamentarnih krogih se govori, da bo ministrski predsednik Pašić priobčil korespondenco med našo in grško vlado izza let 1914 in 1915. Iz te korespondence se bo moglo razvideti, kdo je kriv, da se ni sklenila zveza med Srbijo in Grško.

Dr. Ploj v Beogradu.

LDU Beograd, 4. jan. Na poziv naše vlade je došel danes v Beograd dr. Miroslav Ploj, vodja naše delegacije dunajski reparacijski komisiji. Dr. Ploj bo jutri poročal vladi o svojem delovanju.

Zdravstvo.

Kuga.

Ena najstarejših, znanih in nalezljivih bolezni je kuga. Popisi te bolezni se nahajajo že v spiskih zdravnikov iz drugega stoletja pred Kristom. Zelo razširjena epidemija kuge se je pojavila v Evropi v šestem stoletju pod imenom kuga Justinijana. Najbolj pogubonosa za Evropo je bila epidemija kuge v letih 1346 do 1351; takrat je umrlo v Evropi za kugo okoli 25 milijonov ljudi. Od tega časa je bila kuga več ali manj stalno v Evropi, šele koncem osemnajstega stoletja je izginila. Epidemija pa je ostala kuga v južnih pokrajinah Azije — južna Kitajska, Indija, vzhodna Perzija, južna Arabija. Od tod so se razširjale še večje epidemije, pač pa so se pripetili posamezni slučajji kuge v pristaniških mestih, kamor so jih zanesle ladje, katere so prišle iz orientala.

Kugo povzročajo specifični bacili, ki se pri srednji toploti in v vlažnem okolju zelo dolgo časa ohranijo. Na suhem, na soncu, ali pa v doliku z razkuževalnimi snovmi, pa ti bacili zelo hitro poginejo. Bacili pridejo v človeško telo po najmanjših kožnih ranicah, po služnici v ustih in nosu, ali pa tudi na ta način, da se jih z zrakom vdihava.

Vzrok, da se kuga na nekaterih mestih tako trdovratno drži, je najbrže ta, ker se drže bacili v podganah, miših in bolhah teh živali, katere je zelo težko iztrebiti, osobito tam, kjer se nahaja higiena še v povojih. Kuga uniči podgano in miš, njene bolhe zapuste mrtvo žival, pridejo na človeka in ga okužijo. Toda tudi različne muhe in druge mrčesi prenašajo kugo.

Pri človeku se pojavi kuga na več načinov. Od okužene kožne rane pridejo bacile v mozgovne žleze (Lymphdrüsen), te zelo otečejo, se ogneje, gnoj prodre na površje in napravi se po životu velike, zelo nevarne gnojne rane; v tem pojavu se imenuje kuga bubonska. Na Reki imamo slučajje bubonske kuge. Ako pridejo bacili naravnost v pljuča, se razvije

kužna pljučnica, ki nudi skoro isto sliko, kakor navadna pljučnica, samo da je v izmedku nebroj kužnih bacilov. Če pa pridejo bacili v kri, se razvije zastrupljenje krvi, kužna sepsis. Umrljivost je pri kugi zelo velika; 70 do 90% vseh bolnikov umrje za to boleznijo.

Do novejših časov ni bilo zoper kugo nobenega uspešnega sredstva. V zadnjih letih so pa iznašli zdravniki različne vrste srotke (serum), katera po poročilih, zlasti angleških zdravnikov iz Indije zelo dobro vplivajo na kugo: vbrizganje seruma se mora pa ponavljati, ker imuniteta zoper kugo po vbrizganju seruma na traja dalje kakor na tri mesece. Najbolj zanesljivo sredstvo zoper kugo je pa pravilna profilaksa. Tamkaj, kjer vladajo redne higienične razmere, se tudi kuga ne more razširiti. Najboljši dokaz temu je epidemija kuge v kitajskem mestu Kantonu leta 1894. Tukaj je v nesnažnem in skrajno nehygieničnem kinškem delu mesta umrlo na kugi tekom šestih mesecev 174.000 ljudi, medtem ko v evropskem delu mesta, kateri je ločen od kinškega dela z samo 18 m širokim zalivom, ni umrl niti en človek, katero dejstvo je pripisovati samo tamkajšnjim urejenim higieničnim razmeram.

Kjer bi se pojavila kuga, je treba takoj v bolnici izolirati bolnika, vse osebe, katere so prišle z njim v doliko, se mora skozi deset dni opazovati glede njihovega zdravstvenega stanja, izvesti se mora najtočnejše očiščenje in razkuženje vse okužene hiše, pokončati se mora vse miši, podgani in drugo mrčes, po potrebi tudi mačke. Ako se postopa v vsakem slučaju kuge na ta način, je s tem dano najboljšo jamstvo, da se kuga ne razširi.

Strogi mednarodni sanitarni predpisi glede pomorske plovbe, kateri se z največjo natančnostjo izvršujejo, zabranjujejo, da bi se kuga v Evropi pojavljala v obliki epidemij, kar tvori velik triumf higiene in medicinske vede.

Ne pozabite na naročnino!

Gospodarstvo, trgovina.

Ameriška konkurenca z našim izvozom. Transportni stroški iz Amerike v Evropo so se vsled zvišanja ladjine tonaže izdatno znižali. Tako se plača za prevoz 10 ton moke dostavljeno v Trst samo 16 dolarjev, kar bi značilo za meirski stot 1'60 dolarjev (200 kron). Ako pade kurz dolarjev, bo zamogla Amerika uspešno konkurirati z našo izvozno trgovino.

Trgovska agentura SHS v Bruslju. Po določilu ministra trgovine in industrije se ustanovi v Bruslju (Belgija) pooblaščen trgovska agentura SHS. Za šefa je bil imenovan D. V. Zebić.

Mala oznanila.

Gospodična iz dobre družine, perfektna kuharica, išče službo. Pisma pod »Posstena« na upravo. 7

Gospodična išče stanovanje z hrano. Ponudbe na upravnishvo. 6

Proda se pohištvo spalne sobe in kuhinje. Naslov v upravnishvu. 8

Različno pohištvo se radi selitve takoj proda. Arsen-scheg. Tomšičev drevored št. 115, vila Schifko. 10

Saldokontist

majša moč, se takoj sprejme. — Ponudbe na upravo »Tabora«.

Priden in vesten

delavec

se takoj sprejme v tiskarni, Strossmayerjeva ul. št. 5.

Stavbeno in umetno ključavničarstvo

Ferdo Babič

Maribor, Splavarska ul. 3

Prevzema vsa v to stroko spadalajoča dela. Postrežba točna! 769 Cene solidne! 10-10

Vojne nabave. Vojno ministristvo razpisuje natečaj za nabavo 2685 šotorov, 100.000 parov vojaških čevljev in 200.000 komadov srajc. Natančneje v »Službenih novinah« št. 288.

Pred italijansko - bolgarskim trgovskim sporazumom. Predela za zaključenje trgovskega dogovora med Italijo in Bolgarijo so se že pričela.

Bolgarski izvoz v prvi epohi leta 1920. Neladlan tobak 8.231 ton — 385 milj. levov, rezan tobak 151 ton — 11 milj. levov, cigaret 26 ton — 6 milj. levov, surove kože 18'97 ton — 112 milj. levov in žita 29.616 ton — 94 milj. levov.

Glavni urednik: Radivoj Rehar.
Odgovorni urednik: Fran Voglar.

Posojilnica v Mariboru

Narodni dom

je zvišala obrestno mero za hranilne vloge na

4%

od 1. januarja 1921 nadalje.

Ravnateljstvo.

Motorje za istosmerni tok

(Gleichstrom)

14 HP, 3 HP, 1 HP z napuščaji (Anlass), ter motor na plin proda

Mariborska tiskarna d. d.

Jurčičeva ulica 4.

Svoji k svojim!

JUGOSLOVENSKA MATICA

priporoča

krojača Konrada Mihelič

rodem iz Sv. Barbare pri Mariboru. Bil je najboljši krojač v Pulju, postal nedavno žrtev italijanske druhali, ki mu je požgala hišo z vso opremo in živi sedaj kot begunec v Mariboru, **Velikmarjeva ulica št. 1**, Svabova h'ša. Prosi pomoči s krojaškim delom. Izvršuje vsa dela točno, solidno in po najnižjih cenah. 874

Restavracija na južnem kolodvoru v Mariboru

se priporoča potujočemu občinstvu.

Priznana izborna kuhinja.
Pristna vina in sveže pivo.

Fr. Stickler.

„TRIGLAV“

carinsko - posredniško podjetje

Tih. S. Miloševića, Maribor

Zrinskega trg 5/I. 909

10-5

Pohištvo!

Tovarna in zaloga Koroška cesta 46-53

Peter Kochnegger in drugovi

priporočajo

svojo bogato zalogo kompletnih spalnih sob, kuhinjske opreme iz mehkega in trdega lesa, kakor posamezne dele po zahtevanih cenah.

Telefon števil. 375

Spedicija vseh vrst. o Sprejemanje blaga v skladišča.

Zacarinjenja in zavarovanja. o Mednarodni prevozi.

::: Spedičijsko dostavno podjetje južne železnice. :::

„BALKAN“

MARIBOR

Pisarna: Aleksandrova cesta 13. — Skladišča: Aleksandrova cesta 70, Koroška cesta 19.

Centrala: LJUBLJANA. — Podružnice: MARIBOR, BEOGRAD, ZAGREB, TRST, WIEN.

Brzjav. naslov: Spedbalkan.

Selitte z patentirani pohištvenimi vozovi na vse strani.

• Skladišče spojeno s tirov južne železnice. •

Največje domače spedičijsko podjetje v Jugoslaviji.

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica v Mariboru

Obrestuje vloge najugodnejše.

Daje vsakovrstne kredite

Centrala v LJUBLJANI. — Podružnice: SPLIT, CELOVEC, SARAJEVO, TRST, GORICA, CELJE, BOROVLJE, PTUJ, BREŽICE.

Delniška glavnica in rezerva 95.000.000

Izvršuje najkulantnejše vse bančne transakcije.